

Udávání cílů pro těžké kulomety pomocí svítícího střeliva.

Byl jsem kdysi přítomen při zkouškách jednoho velkorážního (2 cm) kulometu. Tato zbraň, jež měla býti zároveň pěchotním dělem, velkorážním kulometem i kulometem proti letadlům, měla několik druhů nábojů.

Mimo náboje se střelou průbojnou, výbušnou, trhací a zápalnou, měla i náboj se střelou zastřelovací, která po dopadu vyvinula mohutný, ostrě žlutý, daleko viditelný dým. Tento náboj upoutal na dlouho mou pozornost hlavně pro svůj účel, jemuž měl sloužiti, t. j. určovati dělostřelectvu odpory, brzdící útok pěchoty a tak do určité míry doplniti spojení mezi útočící jednotkou a dělostřelectvem.

Víme, jak těžce se buduje v útoku spojení palebných sledů s dělostřelectvem. Jak dlouho trvá vyžádání dělostřelecké podpory, kterou zpravidla potřebujeme ihned. A jak často se podpory, která by mohla býti snadno provedena, vůbec nedočkáme, protože spojení je přerušeno.

Jak nám může výše uvedený náboj s dýmovou střelou pomoci?

Velitel praporu, jenž má asi 2 takové kulomety, drží je v boji co možná nejbližší svého SV., aby na ně měl největší vliv. U něho se shromažďují hlášení velitelů rot a žádosti o dělostřeleckou podporu. Kromě toho ze své pozorovatelný, nebo SV. obvykle také vidí, kde útok jeho praporu vážne, kde jsou nepřátelské odpory, jež útok brzdí.

Rozhodne-li se vyžádati na některý odpor dělostřeleckou podporu, nařídí soustředění palby obou svých zbraní na tento odpor za použití oněch zastřelovacích střel.

Jakmile dělostřelečtí pozorovatelé zpozorují v příslušejícím jim úseku v nepřátelských posicích exploze, projevující se charakteristickým žlutým dýmem, je to pro ně znamení, že do tohoto místa (prostoru) je žádána dělová palba.

Při bedlivém pozorování lze takto ve velmi krátké době a přímo v terénu přesně určití místo odporu (prostor), jenž brzdí útok pěchoty, a řídití tam dělovou palbu.

Při tomto způsobu vyžadování dělostřelecké podpory není třeba stanoviti místo odporu na mapě, jeho označení nebo šifrování a na druhě

straně vyhledávání a luštění. Šlo by snad jen o určení skončení dělové palby, k čemuž by mohla dáti znamení raketou jednotka, před níž odpor leží.

Aby souhra byla dokonalá, bylo by třeba věc cvičiti již v míru, t. j. dělostřelečtí pozorovatelé by se musili občas zúčastniti ostrých polních střelb pěchoty, nebo při cvičeních s pěchotou bylo by nutno palbu vlastních zbraní v nepřátelských postaveních značkovati cvičnými dýmovými granáty, podobně jako znázorňujeme vlastní dělovou palbu.

Myslím, že podobný způsob udávání cílů mohl by býti aplikován při řízení palby kulometných jednotek, a to pomocí střeliva buď svítícího nebo zastřelovacího.

Naše kulometná četa má dvě družstva, každé o dvou kulometech. Kulometry musí býti v boji umístěny tak, aby jednou dělovou střelou nemohly býti dva zničeny. To znamená, že v nepříhodném terénu může se kulometná četa rozvinouti až na 100 m.

Příprava a řízení palby, t. j. udání cíle, dálky, způsobu zastřílení, druhu střelby atd., působí v takovém případě neobyčejně potíže.

Jak si má velitel čety počínati, nesmí-li se na svém stanovišti příliš mnoho ukazovat, aby na to nedoplátil? Mají kulometry zůstat bez jeho vlivu? Má je nechat předčasně zahájit střelbu, prozradit se, vystřelit se na cíle málo důležité, vyplývat střelivo, ač by sám svými zkušenostmi a taktickým rozhledem mohl palby využití neúčinněji?

Zajisté, že nikoliv! Jsou zde znamení. Znamením může udati dálku, způsob zastřílení, druh střelby, její začátek a konec, výsledek. Jak však určí cíl? Víme dobře ze zkušenosti, že střelec často, i když po určení cíle hlásí „Vidím“ a po zamíření „Hotovo“, míří zcela jinam a že velitel, chtěje nejkratším způsobem cíl mu označiti, musí prostě sám kulomet zamířiti.

Zde, myslím, je místo pro použití ostrého svítícího (anebo zastřelovacího) střeliva. Velitel čety, i když bude dosti daleko stranou od svých kulometů, může jim označiti cíl tím, že dá vystřeliti, třeba z pušky své spojky (nebo vystřelí sám) na cíl jeden nebo více svítících (zastřelovacích) nábojů.

Celý postup bych si představoval takto: Velitel čety, jenž je pozorován buď veliteli družstev nebo pozorovateli kulometů, dá znamení: „X-té družstvo — pozor!“ — udá dálku (nebo několik dálek) — druh střelby a pak začne střeliti svítící (zastřelovací) náboje.

Střelci, pozorovatelé i velitel družstva vidí směr a případně nárazy vystřelených svítících (zastřelovacích) střel, t. j. také cíl. Když mají zamířeno, dají znamení „Hotovo“ a pak očekávají znamení „Pálit!“, nebylo-li dáno předtím jiné znamení (na př. „Samostatně pálit!“).

Palba může býti znamením velitele zastavena a přeložena podobným způsobem na jiný cíl.

Aby mohly býti označovány tímto způsobem i cíle velmi vzdálené, bylo by třeba u svítících střel zvýšiti dobu hoření jejich svítící náplně.

Vím dobře, že v praxi není věc tak jednoduchá jako na papíře. Tak je tomu však obvykle se vším. Poněvadž se však velitel kulometné čety v boji často dostane do situace vpředu vyličené, je třeba, aby si dovedl pomoci a použil všech prostředků, jež má po ruce.

Za tím účelem by bylo nutno v navrhovaném způsobu udávání cílů se školiti, k čemuž je příležitost zejména (a snad jediné) při polní střelbě kulometných jednotek a při hlavní střelbě.

Výcvik v tomto způsobu udávání cílů má i ten kladný výsledek, že se mužstvo zdokonaluje v používání znamení a že si zvyká pracovat za ztížených okolností, což je důležité.

Poznámka. Když jsem odeslal výše uvedený článek redakci VR, setkal jsem se náhodou služebně s dvěma odborníky z muniční továrny (škpt. O. a dr. N.), jimž jsem se pokusil ve volné chvíli vysvětliti navrhované použití svítícího střeliva k udávání cílů. Hovořilo se též o tom, že i naše svítící střelivo, jež je vynikající, hoří do dálky nejvýše 1000—1200 m, zatím co z kulometů chceme střeliti na cíle ve vzdálenostech mnohem větších.

A tu škpt. O. praví: „Ale to je přece zcela jednoduché! Užijte k tomu dopadových střel, které explodují v prostoru cíle.“ Namítám: „Ano, jenže já chci střeliti tímto směrem (ukazuji), a moji pozorovatelé, kteří nemají čeho se na široké frontě zachytit, soustředí svou pozornost v docela jinou stranu. V kouři, prachu, výstřelech nezachytí právě místo, kam dopadají mnou vystřelené střely.“ „Schází nám při tom viditelná dráha střely,“ dodal třetí účastník rozmluvy. A na to škpt. O.: „No, to je ještě jednodušší! Míchejte to! Jednu svítící, jednu dopadovou!“

To je to právě. Michat svítící střely s dopadovými, střeliti je s veliteli kulometné jednotky nejbližšího kulometu v dávkách. Jejich balistické vlastnosti jsou sice navzájem i od ostrých poněkud odlišné, ale to nevadí. Budou vynikající pomůckou pro velitele kulometných jednotek, kteří se ocitli v boji ve výše uvedené situaci, umožňující hrubé označení cíle, jeho směru, prostoru, v kterém jej bystří kulometníci již snadno najdou.

Pěchota u nás a v cizině.

Podplukovník gšt. franc. arm. Julien Flipo:

Opravy francouzského předpisu pro jednotky doprovodných zbraní. (Modificatif à l'Instruction française pour les Unités d'accompagnement.)

Minomet ráže 81 mm vz. 1927-31, který postupně bude zaveden ve francouzské armádě, je typu „Stokes“, je však vyroben úplně od základu nově, bez použití částek minometu dnes používaného.

Jsa téže ráže jako zbraň, kterou nahrazuje, váží připraven k palbě 58 kg 600 místo 52 kg 500. Dělí se na týž počet nákladů pro dopravu mužstvem, jen rozdělení je poněkud jiné.

	Vzor 1918	vzor 1927-31
Hlaveň	21 kg	18.500 kg
vidlice	16 kg	—
podstavec s kloubem	—	18.300 kg
podstavná deska	15.500 kg	20.500 kg

Zvětšená váha podstavné desky dodává zbraní větší stability při střelbě. Podmínky střelby jsou neobyčejně zlepšeny použitím nového zaměřovacího přístroje na téměř podstavci, vážícího 1 kg 300,

pro zaměřování směrové, deska s 32 zuby, z nichž každý znázorňuje 200 dílců a kotouč se stupni od 2 do 200 dílců vždy po dvou dílcích,

pro dálkové zaměřování výše střeleckých úhlů od 40° do 90° po stupních s připojenou libelou.

Bude zavedeno nové střelivo (F. A. vz. 1932); má jen 6 křídélek místo 8. Dovoluje užiti mimo nábojnici ještě dodatkové náplně v nejvyšším počtu 6. Pro náplně menší nebo rovnající se nábojnici a 4 dodatkovým náplním má tutéž nosnost jako mina F. A. vz. 1924-27, dosud užívaná. Maximální nosnost se zvýší o 350 nebo o 700 m, použije-li se 5 nebo 6 dodatkových náplní.